

پژوهشکده تاریخ و رجال

معرفی پژوهشکده تاریخ و رجال

پژوهشکده تاریخ و رجال در راستای حرکت به سوی اهداف کلان مجمع جهانی تقریب در پی اجرا و ساماندهی طرح های پژوهشی ای است که به سیر تحول و تطور اندیشه های اسلامی در تاریخ و یا حوادث و شخصیت های مؤثر در تقریب و وحدت مسلمانان مربوط می شود بر این اساس برخی از طرح ها در قالب یک سلسله پژوهشی پیگیری می شود تا در مجموعه ای مشخص قابل عرضه و شناسایی باشد. برخی دیگر نیز به صورت مستقل در دست انجام است. در زیر که بعد از وظایف، سیاست ها آمده به مهم ترین موضوعات مطرح شده جهت پیگیری در دو سال آینده اشاره شده است تا علاوه بر وضعیت فعلی طرح ها، دورنمایی از فعالیت های آینده آن نیز روشن شود.

گروه های سه گانه پژوهشکده:

الف) گروه تاریخ فرق و مذاهب:

1. مطالعه سیر پیدایش و تحولات تاریخی فرق و مذاهب به منظور شناسایی نقاط مشترک و عمق بخشیدن به وحدت میان مذاهب اسلامی؛

2. بررسی و شناسایی حوزه جغرافیایی هر یک از فرق؛

3. بررسی چگونگی گسترش فرق، جهت ارتقای دانش و آگاهی رهبران دینی و پیروان سایر مذاهب؛

4. بررسی چگونگی تعامل فرق با یکدیگر در بستر تاریخ؛

5. شناسایی اندیشه ها، مراکز علمی و رهبران فرق و سهم هر یک از آنان در شکل گیری تمدن و فرهنگ اسلامی.

ب) گروه فرهنگ و علوم اسلامی:

1. مطالعه تاریخ پیدایش و تحولات علوم اسلامی، با نگاه تقریبی؛

2. مطالعه روشمند و همه جانبه تاریخ اسلام به لحاظ سیاسی، اجتماعی و فرهنگی؛

3. گسترش شیوه های علمی مطالعه و نقد تاریخ و تحلیل حوادث تاریخی، با رویکرد تقریبی؛

4. مطالعه و شناسایی ابعاد گوناگون فرهنگ و تمدن اسلامی، به عنوان الگویی مناسب و فراگیر؛

5. شناسایی میزان نقش و تأثیرگذاری فرهنگ و تمدن اسلامی در تمدن جهانی؛

6. بررسی مراحل پیدایش تمدن اسلامی و مطالعه همه جانبه تحولات تاریخی نقش آفرین در شکل گیری و گسترش تمدن اسلامی؛

7. بررسی زمینه های پیدایش انواع خرافه در میان مسلمانان، به منظور خرافه زدایی؛

8. شناسایی و نقد زمینه های تاریخی و اجتماعی افراط و واگرایی.

ج) گروه سیره پیشوایان و اسوه های تقرب:

1. آشنایی با پیشوایان (اهل بیت) و دیگر شخصیت های تمدن ساز، و شناسایی سیره آن ها در هم گرایید؛

2. تعیین مبانی و چارچوب نظری تقرب مذاهب، به منظور پاسخگویی به نیازهای فردی و جمعی؛

3. روش شناسی تاریخی تقرب.

وظایف:

1. شناسایی زمینه های تقرب و مشترکات میان مذاهب و تلاش جهت هم گرای هرچه بیشتر؛

2. تهیه و اجرای طرح های پژوهشی در راستای اهداف پژوهشکده؛

3. شناسایی و جذب محققان و حمایت از پژوهشگران در زمینه های هدف؛

4. تأمین منابع و امکانات پژوهشی مورد نیاز جهت اجرای طرح ها؛

5. برگزاری کارگاه های آموزشی و گفت و گوهای علمی جهت ارتقای توان علمی محققان دانشکده؛

6. برگزاری نشست ها و همایش های علمی با رویکرد تقریبی؛

7. اطلاع رسانی درباره فرآورده های علمی - پژوهشی دانشکده و برنامه های آینده آن؛

8. ارتباط و همکاری با سازمان ها و مؤسسات فرهنگی - علمی و نخبگان؛

9. ارتباط با دیگر پژوهشکده ها برای هماهنگی در اجرای طرح های مشترک؛

10. نقد و بررسی آثار منتشر شده در زمینه تقرب و وحدت اسلامی.

1. توجه اکید به تقریب به عنوان هدف اصلی پژوهش ها؛
2. اولویت بندی موضوعات پژوهشی در زمینه های مشترک میان مذاهب؛
3. نگاه جامع به موضوعات و مسائل و پژوهیز از سطحی نگری؛
4. توجه به هدفمندسازی و کاربردی کردن فعالیت ها؛
5. اولویت دادن به فعالیت های جمعی و گروهی؛
6. رعایت استانداردهای علمی و به کارگیری روش های نو در فعالیت های مختلف؛
7. محور قرار دادن جهان اسلام به عنوان مخاطبان؛
8. استفاده از نیروهای متخصص همه مذاهب اسلامی.

1. مجموعه تاریخ علوم مقارن شامل:

- تاریخ فقه و فقهاء
- تاریخ کلام و متکلمین
- تاریخ عرفان و تصوف
- تاریخ علوم اصول
- تاریخ تفسیر
- تاریخ علم رجال
- تاریخ حقوق
- تاریخ درایة الحدیث
- تاریخ حدیث
- تاریخ قواعد فقهی
- تاریخ علوم قرآنی

– تاریخ تاریخ نگاری در اسلامی

2. سیره و تاریخ اهل بیت:

– اهل البيت فى كلام الصحابة

– مكانة اهل البيت عند اهل السنة

– تجلی انسان کامل در سیره محمد (ص)

– البعد الانسانى فى سيرة النبوية

3. طلایه داران تقریب که زندگی نامه و دیدگاه تقریبی تعدادی از شخصیت های تقریبی در دست انجام است.

4. متفرقات در گروه تاریخ و رجال شامل بعضی موضوعات اخلاقی و فضایل اهل بیت و احیاناً کلامی می شود که فهرست تفصیلی آن در دفتر پژوهش موجود می باشد.